

Mijn verzameling ...

JANJAAP LUIJT

Deze zomer valt in het Geldmuseum in Utrecht de tentoonstelling *Waardeloos? Van betaalmiddel tot siervoorwerp* te bezoeken. De vraag die in deze tentoonstelling centraal staat is of een muntstuk zijn waarde behoudt nadat het is ontstaan van zijn economische context. Er zijn allerlei sieraden en voorwerpen te zien die vervaardigd zijn uit muntstukken of waarvan het uiterlijk is geïnspireerd door muntgeld. Daarbij valt te denken aan bewerkte guldens en rijksdaalders, asbakjes vervaardigd van dubbeltjes en kwartjes, maar ook aan gevelstenen en reclamestickers voor muntstukken. Kortom de soort numismatische parafernalia waar ik van houd en waarvoor ik op een rommelmarkt altijd wel bereid ben een paar centen neer te tellen.

Tijdens de opening van de tentoonstelling in het museum op 8 april liep ik met veel bekenden door de expositie waar ik vooral vertrouwde objecten zag. Allereerst ontdekte ik een sleutelhanger met een zilveren tientje, waar ik er zelf ook een van heb. Daarna een boek over een spaarvarken, waarvan een exemplaar in mijn boekenkast is terug te vinden. De volgende vitrine toonde verschillende armbanden en broches met dubbeltjes en kwartjes van Wilhelmina, die verdacht veel overeenkomsten vertoonden met de sieraden die ik zelf in een kistje heb liggen. Toen ik bij de volgende vitrine met daarin uitgezaagde duiten enthousiast uitriep: 'Dat is al het vijfde voorwerp dat ik ook in mijn verzameling heb!', zei degene die naast mij stond op droge toon: 'Tja, de tentoonstelling heet niet voor niets *Waardeloos*'. ■

Bij de voorplaat

1677. HUWELIJK WILLEM III & MARY.

Door Arvid Karlsteen.

Vz. geharnast borstbeeld naar rechts, met lang haar, kanten kraag en draaglint.

Omschrift: GVILH.III.D.G.PRIN.AVR.HOL. ET.WES.CV

Kz. borstbeeld van Mary met gevlochten haar en parelketting naar links.

Omschrift: MARIA.D.G.AVR.PRIN.NAT.DE. IORC.

v.L.III.236/222; Med.III.568.236;KPK.1328;

Stenström, 32-33,45,49-50,284

Goud, 42 mm., 42,82 gram.

Collectie Munthandel Verschoor. Foto's Dimitri Verschoor

Eind 1674 was er al voor het eerst sprake geweest van een mogelijk huwelijk tussen Willem III en zijn Engelse nicht. Toen drong Karel II er bij Oranje op aan vrede met Frankrijk te sluiten. In ruil daarvoor mocht hij dan met Mary, de oudste dochter van zijn broer Jacobus, trouwen. Willem was er niet op in gegaan. Hij wilde zijn bondgenoten niet in de steek laten en bovendien was Mary nog maar elf jaar oud! Twee jaar later was de Prins van gedachten veranderd en dacht hij dat een huwelijk met Mary een toenadering met Karel II zou kunnen bewerkstelligen. Geruchten dat de Franse ambassadeur Mary voor de Franse dauphin wilde, maakte dat Willem III nu haast achter het huwelijk zette.

Lit. 2001. Wouter Troost. Willem III een politieke biografie, blz 140. Beeldenaar 2004-6. Gay van der Meer. Nicolas Chevalier, een veelzijdige medailleur blz. 246.